

Asesiad Strwythuredig 2022 – Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

Blwyddyn archwilio: 2022

Dyddiad cyhoeddi: Ionawr 2023

Cyfeirnod: 3273A2022

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda fel rhan o waith a gyflawnir/i'w gyflawni yn unol â swyddogaethau statudol.

Mae gan yr Archwilydd Cyffredinol ystod eang o archwilio a swyddogaethau cysylltiedig, gan gynnwys archwilio cyfrifon cyrff GIG Cymru, ac adrodd i'r Senedd ar yr economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y mae'r sefydliadau hynny wedi defnyddio eu hadnoddau gyda nhw. Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn ymgymryd â'i waith gan ddefnyddio staff ac adnoddau eraill a ddarperir gan Swyddfa Archwilio Cymru, sef bwrdd statudol a sefydlwyd at y diben hwnnw ac i fonitro a chynghori'r Archwilydd Cyffredinol.

Archwilio Cymru yw'r enw ar y cyd anstatudol ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru, sy'n endidau cyfreithiol ar wahân i bob un â'u swyddogaethau cyfreithiol eu hunain fel y disgrifir uchod. Nid yw Archwilio Cymru yn endid cyfreithiol ac nid oes ganddo unrhyw swyddogaethau ynddo'i hun.

© Archwilydd Cyffredinol Cymru 2023

Ni dderbynnir unrhyw atebolrwydd gan yr Archwilydd Cyffredinol na staff Swyddfa Archwilio Cymru mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog, neu weithiwr arall yn rhinwedd ei swydd unigol, nac i unrhyw drydydd parti mewn perthynas â'r adroddiad hwn.

Mewn achos o dderbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r Cod Adran 45 yn nodi'r arfer wrth ymdrin â cheisiadau a ddisgwyllir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partion perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn drydydd partion perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Adroddiad cryno	
Ynglŷn â'r adroddiad hwn	4
Negeseuon allweddol	4
Argymhellion	5
Adroddiad manwl	
Trefniadau llywodraethu	8
Trefniadau cynllunio strategol	15
Rheoli adnoddau ariannol	20
Rheoli'r gweithlu, adnoddau digidol, yr ystâd, ac asedau ffisegol eraill	24
Atodiadau	
Atodiad 1 – Dull archwilio	29
Atodiad 2 – Ymateb rheoli i argymhellion archwilio	31

Adroddiad cryno

Ynglŷn â'r adroddiad hwn

- 1 Mae'r adroddiad hwn yn nodi canfyddiadau gwaith asesu strwythuredig 2022 yr Archwilydd Cyffredinol ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda (y Bwrdd Iechyd). Mae ein gwaith asesu strwythuredig wedi'i gynllunio i helpu i gyflawni gofyniad statudol yr Archwilydd Cyffredinol i fod yn fodlon bod cyrff y GIG wedi gwneud trefniadau priodol i sicrhau economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd wrth iddynt ddefnyddio adnoddau o dan adran 61 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.
- 2 Cynhaliwyd ein gwaith Asesu Strwythuredig 2022 ar adeg pan barhaodd cyrff y GIG i ymateb i'r heriau digynsail a pharhaus a gyflwynwyd gan bandemig COVID-19. Roedd cyrff iechyd nid yn unig yn mynd i'r afael â'r heriau uniongyrchol a gyflwynwyd gan yr argyfwng iechyd cyhoeddus ond roeddent hefyd yn ceisio adfer a thrawsnewid gwasanaethau i ymateb i'r nifer sylweddol o bobl sy'n aros am driniaeth a gwella iechyd y boblogaeth. Mae angen i gyrff y GIG a'u Byrddau gael trefniadau llywodraethu corfforaethol cadarn a all roi sicrwydd i'r cyhoedd a rhanddeiliaid allweddol bod y camau angenrheidiol yn cael eu cymryd i ddarparu gwasanaethau diogel, ymatebol o ansawdd uchel, a bod arian cyhoeddus yn cael ei wario'n ddoeth.
- 3 Prif ffocws y gwaith fu ar drefniadau corfforaethol y Bwrdd Iechyd ar gyfer sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd, gyda ffocws penodol ar drefniadau llywodraethu'r sefydliad; trefniadau cynllunio strategol; trefniadau rheoli ariannol; a threfniadau ar gyfer rheoli'r gweithlu, asedau digidol, yr ystâd, ac asedau ffisegol eraill. Mae'r dull a fabwysiadwyd gennym i gyflawni ein gwaith wedi'i grynhof yn **Atodiad 1**.
- 4 Rydym hefyd wedi darparu diweddariadau ar gynnydd yn erbyn argymhellion a nodwyd mewn adroddiadau asesu strwythuredig blaenorol.

Negeseuon allweddol

- 5 Yn gyffredinol, canfuom fod **gan y Bwrdd Iechyd drefniadau llywodraethu da ar waith ar lefel gorfforaethol, gyda gweledigaeth strategol glir, gwella systemau sicrwydd, a ffocws cryf ar staff a chleifion. Ond nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi gallu cynhyrchu Cynllun Tymor Canolig Integredig y gall Llywodraeth Cymru gymeradwyoac mae ar y trywydd iawn i gyflawni diffyg ariannol sylweddol ar ddiwedd 2022-23. Mae angen rhagor o waith i symleiddio strwythur gweithredol a threfniadau rheoli perfformiad y Bwrdd Iechyd i gefnogi'r gwaith o gyflawni.**
- 6 Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i fod ag ymrwymiad cryf iawn i dryloywder cyhoeddus, gyda rhai cyfleoedd bach i wella tryloywder ymhellach trwy sicrhau bod y wefan yn cael ei diweddaru. Mae trefniadau'r Bwrdd Iechyd yn cefnogi ymddygiad effeithiol busnes y Bwrdd ac yn galluogi'r Bwrdd a'r pwyllgorau i

weithio'n effeithiol. Derbynnir gwybodaeth o ansawdd da i gefnogi craffu, sicrwydd a gwneud penderfyniadau effeithiol, ac mae ymrwymiad cryf o hyd yn y Bwrdd i glywed gan gleifion a staff. Mae'r Bwrdd yn parhau i fod yn sefydlog ac mae ganddo ddull cadarn o ddysgu, datblygu a gwelliant parhaus. Mae'r Tîm Gweithredol hefyd yn sefydlog ac mae'r Tîm Llywodraethu Corfforaethol, dan arweiniad Ysgrifennydd y Bwrdd, yn parhau i gefnogi'r Bwrdd yn dda. Fodd bynnag, mae strwythur gweithredol y Bwrdd lechyd yn parhau i fod yn gymhleth. Mae newidiadau i wella'r strwythur yn cael eu hystyried ar hyn o bryd.

- 7 Mae'r Bwrdd lechyd yn parhau i fod â Fframwaith Sicrwydd Bwrdd effeithiol, a threfniadau cadarn ar gyfer rheoli risg. Mae'r Adroddiad Sicrwydd Perfformiad Integredig (IPAR) yn parhau i gael ei adrodd i'r Bwrdd a'r pwyllgorau. Fodd bynnag, gallai trefniadau rheoli perfformiad ar lefel weithredol fod yn fwy syml. Mae trefniadau llywodraethu ansawdd a llywodraethu gwybodaeth y Bwrdd lechyd yn gwella. Mae trefniadau effeithiol yn parhau i fod ar waith ar gyfer olrhain canfyddiadau ac argymhellion archwilio ac adolygu.
- 8 Mae'r Bwrdd lechyd yn parhau i gael gweledigaeth glir ar gyfer gofal iechyd yng Ngorllewin Cymru gyda chefnogaeth amcanion strategol clir. Mae trefniadau cadarn ar waith ar gyfer sicrhau bod cynlluniau'n cyd-fynd, ymgysylltu â rhanddeiliaid, ac ymgorffori gofal iechyd sy'n seiliedig ar werth. Mae prosesau cadarn hefyd ar gyfer monitro a chraffu ar gyflawni cynlluniau strategol a gweithredol y Bwrdd lechyd. Ond nid yw wedi gallu cynhyrchu Cynllun Tymor Canolig Integredig cymeradwy gan Lywodraeth Cymru. Mae camau'n cael eu cymryd i fireinio amcanion cynllunio a fydd yn caniatáu mwy o ffocws ar ganlyniadau disgwylidig, ond nid yw cynlluniau gweithredu ar gyfer strategaethau sylfaenol bob amser yn weladwy nac yn gadarn.
- 9 Mae trefniadau'r Bwrdd lechyd ar gyfer rheoli a rheoli ariannol yn briodol ac mae adroddiadau ariannol cynhwysfawr ar waith sy'n cael eu craffu'n rheolaidd ar y Bwrdd a'r pwyllgorau. Ond nid yw'r Bwrdd lechyd yn gallu aros o fewn ei derfynau cyllidebol. Yn 2021-22, methodd y Bwrdd lechyd â'i ddyletswyddau ariannol, a bydd hefyd yn methu â'u cyflawni yn 2022-23, gyda diffyg a ragwelir o £59 miliwn a diffyg cronus tair blynedd o £108.9 miliwn. Mae'r Bwrdd lechyd wedi gallu lleihau ei ddiffyg rhagolwg diwygiedig ar gyfer y flwyddyn ariannol, ond nid yw cynllun ariannol tymor hwy wedi'i ddiweddarau ar waith eto.
- 10 Mae gan y Bwrdd lechyd drefniadau cadarn ar waith i gefnogi lles staff, sy'n cael ei ystyried yn flaenoriaeth sylweddol. Mae gan y Bwrdd lechyd weledigaeth glir ar gyfer digidol a'i ystâd, ond mae cyllid yn her sylweddol. Mae trefniadau cadarn ar waith ar gyfer cynnal goruchwyliaeth a chraffu ar yr ystâd, ond mae rhai bylchau yn bodoli mewn perthynas â digidol.

Argymhellion

- 11 Manylir ar argymhellion sy'n deillio o'r archwiliad hwn yn **Arddangosyn 1**. Mae ymateb rheoli'r Bwrdd lechyd i'r argymhellion hyn yn cael ei grynhoi yn **Atodiad 2**.

Arddangoswch 1: 2022 argymhellion

Argymhellion 2022

Tryloywder cyhoeddus busnes y Bwrdd

- A1 Nid yw elfennau o wefan y Bwrdd lechyd yn cael eu diweddarau mewn modd amserol ac mae lle i wella tryloywder busnes y Bwrdd ymhellach. Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau:
- a) Cyhoeddir cofnodion Bwrdd a phwyllgor heb eu cadarnhau ar wefan y Bwrdd lechyd cyn gynted ag sy'n ymarferol ar ôl pob cyfarfod;
 - b) mae agendâu ar gyfer cyfarfodydd preifat y Bwrdd ar gael ar wefan y Bwrdd lechyd cyn y cyfarfod; ac
 - c) mae'r fersiwn ddiweddaraf o bolisiau a datganiadau o ddiddordeb ar gael i'r cyhoedd ar y wefan.

Strwythur gweithredol

- A2 Er bod rhai newidiadau wedi'u gwneud, mae'r strwythur gweithredol yn dal i beri risgiau i strwythurau llywodraethu dryslyd ac anghyson. O ystyried maint a chymhlethdod yr heriau a'r risgiau sy'n wynebu'r Bwrdd lechyd, mae'n bwysig bod gwaith arfaethedig i adolygu'r strwythurau gweithredol a'r trefniadau llywodraethu cysylltiedig yn mynd rhagddo ar frys.

Trefniadau rheoli perfformiad gweithredol

- A3 Er bod trefniadau perfformiad yn bodoli ar lefel weithredol, mae lle i ddod â'r rhain ynghyd i adolygiad cyfannol o berfformiad. Ochr yn ochr â chyflwyno ei Fframwaith Gwellu Gyda'n Gilydd, dylai'r Bwrdd lechyd ailedrych ar ei drefniadau rheoli perfformiad i sicrhau bod dull cydgysylltiedig ar lefel weithredol.

Canlyniadau disgwylidig

- A4 Nid yw'r Bwrdd lechyd wedi nodi'r canlyniadau disgwylidig ar gyfer ei holl amcanion cynllunio a nodir yn ei Gynllun Blynyddol. Wrth adolygu ei amcanion cynllunio ar gyfer 2023-2026, mae angen i'r Bwrdd lechyd fynegi'n glir y canlyniadau disgwylidig ar gyfer ei set symlach o amcanion cynllunio.

Argymhellion 2022

Cynlluniau gweithredu i gefnogi strategaethau

A5 Nid oedd cynlluniau gweithredu i gefnogi strategaethau galluogi corfforaethol bob amser yn bodoli nac yn cynnwys cerrig milltir clir, targedau a chanlyniadau. Mae angen i'r Bwrdd lechyd sicrhau:

- Mae cynlluniau gweithredu presennol yn cynnwys cerrig milltir clir, targedau a chanlyniadau; a
- Mae cynlluniau gweithredu yn cael eu datblygu ar gyfer galluogi strategaethau nad oes ganddynt un ar hyn o bryd. Ochr yn ochr â monitro amcanion cynllunio unigol perthnasol, bydd hyn yn galluogi adolygu o bryd i'w gilydd o gynnydd cyffredinol cyflawni'r strategaethau galluogi.

Cynllun cynaliadwyedd ariannol

A6 Nid yw cynllun adfer ariannol tymor hwy y Bwrdd lechyd wedi'i ddiweddarau i adlewyrchu'r heriau ariannol a brofwyd yn 2022-23. Mae angen i'r Bwrdd lechyd ddiweddarau ei gynllun adfer ariannol tymor hwy ar gyfer 2023 ymlaen, gan sicrhau bod ei gyfleoedd gwella'n cael eu hadlewyrchu.

Adroddiad manwl

Trefniadau llywodraethu

- 12 Yn yr adran hon o'r adroddiad, rydym yn rhoi ein barn ar drefniadau llywodraethu'r Bwrdd lechyd, gyda ffocws penodol ar y canlynol:
- effeithiolrwydd y Bwrdd a'r pwyllgor;
 - i ba raddau y mae dylunio sefydliadol yn cefnogi llywodraethu da; a
 - systemau allweddol o sicrwydd.
- 13 Canfuom fod **gan y Bwrdd lechyd drefniadau llywodraethu da ar waith ar lefel gorfforaethol yn gyffredinol, gyda chefnogaeth Fframwaith Sicrwydd Bwrdd cadarn a gwella ffynonellau sicrwydd. Fodd bynnag, mae cyfleoedd pellach yn bodoli i fireinio strwythurau gweithredol a threfniadau rheoli perfformiad i gefnogi'r Bwrdd lechyd i fynd i'r afael â'r heriau a'r risgiau sylweddol y mae'n eu hwynebu.**

effeithiolrwydd y Bwrdd a'r pwyllgor

- 14 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae'r Bwrdd a'i bwyllgorau yn cynnal eu busnes yn effeithiol ac yn cefnogi llywodraethu da. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- mae'r Bwrdd a'i bwyllgorau yn dangos lefelau priodol o dryloywder cyhoeddus;
 - Cynhelir cyfarfodydd yn briodol gan Gynlluniau Dirprwyo clir, Rheolau Sefydlog, Rheolau Sefydlog, Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog a Chofrestrau Buddiannau;
 - mae strwythur pwyllgor priodol a gweithredol o dan y Bwrdd;
 - mae'r Bwrdd a'i bwyllgorau yn derbyn y wybodaeth gywir, gan gynnwys barn staff a defnyddwyr gwasanaethau; ac
 - mae tystiolaeth o hunan-adolygiad digonol gan y Bwrdd a'i bwyllgorau.
- 15 Canfuom fod **gan y Bwrdd lechyd drefniadau corfforaethol cadarn i gefnogi llywodraethu da a galluogi'r Bwrdd a'i bwyllgorau i gynnal busnes yn effeithiol ac yn dryloyw.**
- 16 Mae'r Bwrdd lechyd yn parhau i fod ag ymrwymiad cryf iawn i dryloywder cyhoeddus. Mae cyfarfodydd bwrdd yn parhau i gael eu hyrwyddo ar wefan y Bwrdd lechyd a thudalennau cyfryngau cymdeithasol, ac mae papurau ar gyfer y Bwrdd a'r pwyllgorau ar gael saith diwrnod cyn y cyfarfodydd. Mae papurau hwyr yn cael eu cadw i'r lleiafswm ac yn cael eu hychwanegu at y wefan cyn gynted ag y byddant ar gael. Ond pan fydd hyn yn digwydd, mae papurau'n darparu'r sefyllfa ddiweddaraf, gan wella tryloywder. Mae cyfarfodydd bwrdd bellach yn cael eu cynnal yn rhithiol ac yn bersonol, gyda chyfleoedd i'r cyhoedd fynychu'n bersonol ac arsylwi ar ddefnyddio'r dolenni llif byw a ddarperir. Mae recordiadau hefyd ar

gael cyn gynted ag y bydd y cyfarfodydd yn dod i ben. Cynhelir trafodaethau gonest a gonest yng nghyfarfodydd y Bwrdd am heriau'r Bwrdd lechyd.

- 17 Pan fydd materion allweddol sydd o ddiddordeb i'r cyhoedd i'w trafod, mae'r rhain hefyd yn cael eu hamlygu cyn cyfarfodydd, a chaiff crynodeb cyhoeddus ei rannu drwy'r wefan a'r tudalennau cyfryngau cymdeithasol yn fuan wedyn. Mae eitemau a drafodir yng nghyfarfodydd preifat y Bwrdd yn cael eu cadw o leiaf ac fe'u cedwir ar gyfer eitemau sensitif yn unig. Mae camau gweithredu ar gyfer cadeiryddion hefyd yn cael eu cadw i'r lleiafswm a'u nodi yn y cyfarfod nesaf sydd ar gael. Mae cyfleoedd yn bodoli i wella tryloywder ymhellach. Er enghraifft, er bod materion allweddol pwyllgorau yn cael eu hadrodd i'r Bwrdd, ni fydd cofnodion ar gael tan y cyfarfod nesaf, a allai fod ddeufis yn ddiweddarach (**Argymhelliad 1a**). Yn ogystal, nid yw'r Bwrdd lechyd yn cyhoeddi ei agendâu ar gyfer cyfarfodydd preifat y Bwrdd, er bod nodyn byr o'r materion allweddol a drafodir wedi'i gynnwys yn narpariad y pwyllgor i'r Bwrdd cyhoeddus (**Argymhelliad 1b**).
- 18 Mae trefniadau'r Bwrdd lechyd yn cefnogi ymddygiad effeithiol busnes y Bwrdd. Mae Rheolau Sefydlog, Cynlluniau Dirprwyo, a Chyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog i gyd yn gyfredol ac yn cael eu hadolygu'n flynyddol gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg (ARAC). Mae'r rhain i gyd ar gael ar wefan y Bwrdd lechyd ac yn cael eu cymeradwyo gan y Bwrdd. Cymerir datganiadau o fuddiant ar ddechrau pob cyfarfod o'r Bwrdd a'r Pwyllgor. Mae trefniadau priodol hefyd ar waith ar gyfer datgan, cofrestru, a thrafod buddiannau, rhoddion, lletygarwch a nawdd, sy'n cael eu craffu'n flynyddol gan yr ARAC. Mae'r cofrestrau ar gael ar wefan y Bwrdd lechyd, er nad y fersiynau yw'r diweddaraf bob tro.
- 19 Mae'r Bwrdd yn parhau i fod yn sefydlog gan ganolbwyntio'n glir ar ei fwriad strategol, a phan fydd newidiadau mewn aelodaeth yn digwydd, rheolir y rhain yn dda. Er enghraifft, penodwyd Aelod Annibynnol (Prifysgol) newydd gyda chyfnod trosglwyddo a chefnogaeth gan yr Aelod Annibynnol sy'n gadael, ac yn ddiweddar mae recriwtio Aelod Annibynnol pellach (Llywodraeth Leol) wedi dod i ben. Mae'r Bwrdd yn gydlynol ac mae yna berthnasoedd gwaith da rhwng Aelodau Annibynnol a'r Tîm Gweithredol. Mae aelodau'r Bwrdd hefyd yn brofiadol iawn ac yn wybodus. Pan nodir bylchau mewn sgiliau a gwybodaeth, mae'r Bwrdd lechyd yn gwneud defnydd da o gynghorwyr strategol i ddarparu capasiti ychwanegol. Mae'r penodiadau hyn i gyd yn cydymffurfio â Rheolau Sefydlog y Bwrdd lechyd.
- 20 Mae'r Bwrdd a'r pwyllgorau yn gweithio'n effeithiol. Mae'r pwyllgorau newydd a sefydlwyd yn 2021 bellach wedi'u gwreiddio'n dda ac mae eu Cylch Gorchwyl yn cael eu hadolygu'n flynyddol. Defnyddir Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd yn effeithiol i lywio agendâu pwyllgorau a rhaglenni gwaith. Mae cadeiryddion pwyllgorau yn ymwneud â gosod agenda ac mae rhaglenni gwaith clir wedi'u nodi. Ni ddaethom o hyd i unrhyw fylchau ym musnes y pwyllgor. Mae lefelau craffu a herio yn y Bwrdd a'r pwyllgorau yn gadarn ac mae ehangder y trafodaethau sy'n digwydd yn ehangach na'r hyn yr ydym wedi'i arsylwi mewn llawer o'r byrddau iechyd eraill, yn bennaf oherwydd cyfluniad a ffocws y pwyllgorau. Mae cadeiryddion pwyllgorau yn cyfarfod yn rheolaidd ac mae croesgyfeirio da o faterion rhwng pwyllgorau a grisiau i fyny i'r Bwrdd. Mae materion allweddol ar gyfer uwchgyfeirio yn cael eu trafod a'u

cytuno fel mater o drefn ar ddiwedd pob cyfarfod pwyllgor. Defnyddir seminarau'r Bwrdd yn effeithiol i gynnwys Aelodau Annibynnol mewn materion yn ystod cam datblygu cynharach, ac i ddarparu gwybodaeth ehangach i lywio penderfyniadau.

- 21 Mae'r Bwrdd a'r pwyllgorau yn derbyn gwybodaeth o ansawdd da i gefnogi craffu, sicrwydd a gwneud penderfyniadau effeithiol. Mae'r holl bapurau a gyflwynir i'r Bwrdd a'r pwyllgorau yn parhau i wneud defnydd da yn gyffredinol o'r templed SBAR safonol i ganolbwyntio ar y materion allweddol. Mae'r templed hefyd yn galluogi awduron i sicrhau bod yr holl asesiadau effaith perthnasol yn cael eu hystyried ac yn darparu cysylltiadau clir gydag amcanion strategol a/neu risgiau. Mae'r Bwrdd lechyd hefyd yn parhau i wneud defnydd da o offer rhyngweithiol, fel yr Adroddiad Sicrwydd Perfformiad Integredig (IPAR). Mae'r wybodaeth a gyflwynir i'r Bwrdd a'r pwyllgorau yn gyfredol, gyda chymorth amseriad effeithiol cyfarfodydd.
- 22 Mae'r Bwrdd yn parhau i ddangos ymrwymiad cryf i glywed gan gleifion a staff:
- mae straeon cleifion a staff yn cael eu hystyried fel mater o drefn gan bwyllgorau perthnasol, ac mae straeon rheolaidd am gleifion fideo yn cael eu hadrodd i'r Bwrdd drwy'r adroddiad profiad cleifion.
 - mae'r Bwrdd lechyd yn ddefnyddiwr rhagweithiol o'r cyfryngau cymdeithasol (i'r cyhoedd a'r staff), ac mae meysydd sy'n peri pryder sy'n denu sylw'r cyfryngau cymdeithasol yn cael sylw yn nhrefnadau'r Bwrdd drwy adroddiadau'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr.
 - mae ymweliadau annibynnol gan Aelodau wedi cael eu hadfer ac yn darparu cyfleoedd da i ymgysylltu â staff a chleifion.
 - ym mis Mawrth 2022, cwblhaodd y Bwrdd ei raglen fentora gwrthdro, a oedd yn rhoi cyfleoedd i ddysgu gan staff am eu profiadau o fod yn gyflogai.
 - mae'r Grŵp Cynghori Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig yn parhau i gyfarfod, ac mae ei Gadeirydd yn mynychu cyfarfodydd Bwrdd yn rheolaidd.
 - mae cadeiryddion y tri Grŵp Cynghori statudol hefyd yn mynychu cyfarfodydd Bwrdd fel mater o drefn, yn ogystal â chynrychiolwyr o'r Cyngor lechyd Cymuned (CIC). Mae perthynas gadarnhaol ac adeiladol yn bodoli gyda'r CHC.
- 23 Mae gan y Bwrdd ddull cadarn o ddysgu, datblygu a gwelliant parhaus. Mae'r Bwrdd lechyd yn gwneud defnydd effeithiol o'r canlyniadau sy'n deillio o hunanasesiadau blynyddol y Bwrdd a'r pwyllgor. Ynghyd â hunanasesiad yn erbyn safonau llywodraethu cenedlaethol, a safbwyntiau archwilio mewnol ac allanol, mae'r rhain i gyd yn helpu i ddarparu golwg gyffredinol ar effeithiolrwydd ac aeddfedrwydd. Yn 2021-22, ystyriodd y Bwrdd ei hun ar lefel aeddfedrwydd 4, a ddiffinir fel 'mae gennym gynlluniau a phrosesau datblygedig iawn a gallwn ddangos gwelliant cynaliadwy drwy'r gwasanaeth'. Dim ond un o ddau gorff GIG yng Nghymru sy'n defnyddio asesiad aeddfedrwydd yw'r Bwrdd lechyd. Mae'r Bwrdd yn nodi meysydd clir i'w gwella sydd wedi'u nodi mewn cynllun gweithredu, ac mae unrhyw anghenion hyfforddi a nodwyd yn cael sylw drwy raglen flynyddol i ddatblygu'r Bwrdd. Mae'r hunanasesiadau ar gyfer pwyllgorau, ynghyd ag adolygu

a myfyrio rheolaidd gan Aelodau Annibynnol ar ddiwedd pob cyfarfod, yn cefnogi gwelliannau parhaus yn y ffordd y caiff pwyllgorau eu rhedeg. Mae mecanweithiau da hefyd ar waith i sicrhau bod Aelodau Annibynnol yn cael eu cefnogi yn eu datblygiad personol. Mae gan y Bwrdd lechyd broses sefydlu sydd wedi'i datblygu'n dda, a darperir mentor i bob Aelod Annibynnol newydd.

Dylunio sefydliadol

- 24 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae strwythur sefydliadol y Bwrdd lechyd yn cefnogi llywodraethu effeithiol. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- mae cyfrifoldebau Cyfarwyddwyr Gweithredol yn glir, a bod ganddynt bortffolios gwaith cytbwys a theg;
 - mae eglurder ar rôl Ysgrifennydd y Bwrdd, ac mae digon o adnoddau ar waith i gefnogi gwaith y Bwrdd a'i bwyllgorau; ac
 - mae'r strwythur sefydliadol yn cefnogi llywodraethu effeithiol ac yn hwyluso gweithio system gyfan.
- 25 Canfuom, **er bod Tîm Gweithredol y Bwrdd lechyd yn gweithio'n dda, bod angen gwneud rhagor o waith a'i gynllunio, i ddiwygio strwythurau gweithredol i gefnogi'r sefydliad i fynd i'r afael â'r heriau a'r risgiau sylweddol niferus y mae'n eu hwynebu ar hyn o bryd.**
- 26 Mae gan y Bwrdd lechyd Dîm Gweithredol sefydlog. Yn ddiweddar, gwnaed newidiadau cadarnhaol i rai portffolios i wella effeithiolrwydd, er enghraifft:
- wrth recriwtio Cyfarwyddwr lechyd y Cyhoedd sylweddol, mae'r Bwrdd lechyd wedi penderfynu symud cyfrifoldeb am waith partneriaeth i Gyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol i gyd-fynd â'u cyfrifoldebau eraill yn y maes hwn.
 - mae newid i'r swyddogaeth gomisiynu ar y gweill, gyda'r cyfrifoldeb yn symud i'r Cyfarwyddwr Datblygu Strategol a Chynllunio Gweithredol gan y Cyfarwyddwr Cyllid. Mae'r newid hwn yn cydnabod yr angen i gael aliniad cliriach rhwng cynllunio a chomisiynu.
- 27 Mae'r Tîm Gweithredol yn gweithio'n dda, gyda chefnogaeth rhaglen o waith datblygu sefydliadol parhaus i wella gwaith cadarnhaol.
- 28 Mae'r Tîm Llywodraethu Corfforaethol, dan arweiniad Ysgrifennydd y Bwrdd, yn parhau i gefnogi'r Bwrdd yn dda. Mae Ysgrifennydd y Bwrdd yn gwbl annibynnol ar gyflawni gweithredol ac mae ganddo linellau atebolrwydd clir i'r Cadeirydd. Gwnaed nifer o newidiadau cadarnhaol i symleiddio strwythur y Tîm Llywodraethu Corfforaethol, ac mae defnydd da o brentisiaethau yn parhau i fodoli. Fodd bynnag, mae problemau capasiti tymor byr wedi rhwystro gallu'r tîm i fod mor ymatebol yn ddiweddar, megis oedi cyn uwchlwytho papurau pwyllgor i wefan y Bwrdd lechyd. Mae Ysgrifennydd y Bwrdd yn ymwybodol ac yn cymryd camau priodol i fynd i'r afael â hyn.

29 Mae strwythur gweithredol y Bwrdd Iechyd yn dal i beri risgiau i strwythurau llywodraethu dryslyd ac anghyson. Mae cyfarwyddiaethau â phortffolios tebyg yn gweithredu'n wahanol, ac mae rhai gwasanaethau allweddol, fel diagnosteg, wedi'u hymgorffori o fewn cyfarwyddiaethau ehangach, sy'n golygu nad ydynt bob amser yn cael y proffil sydd ei angen mewn cyfarfodydd uwch. Roedd y Cyfarwyddwr Gweithrediadau wedi bwriadu adolygu'r strwythur gweithredol yn 2020 ond fe wnaeth effaith pandemig COVID-19 oedi cyn y cynnydd. Mae nifer o newidiadau, fodd bynnag, wedi'u gweithredu i greu uwch dîm rheoli gweithrediadau symlach, sy'n rhyddhau capasiti o fewn y cyfarwyddiaethau i ganolbwyntio ar gyflawni. Mae newidiadau pellach yn cael eu hystyried ar hyn o bryd i adolygu'r strwythur hyd yn oed yn fwy a sicrhau bod trefniadau llywodraethu safonol ar waith. Bydd y newidiadau hyn yn rhoi'r Bwrdd Iechyd mewn gwell sefyllfa i weithredu ei uchelgeisiau strategol, a'r camau sydd eu hangen i adfer yn ariannol. O ystyried maint a chymhlethdod yr heriau a'r risgiau sy'n wynebu'r Bwrdd Iechyd, rhaid iddo fwrw ymlaen â'r gwaith o fireinio strwythurau gweithredol a threfniadau llywodraethu cysylltiedig ar frys (**Argymhelliad 2**).

Systemau sicrwydd

- 30 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae'r Bwrdd a'i bwyllgorau yn goruchwyllo, yn craffu ac yn herio risgiau sefydliadol, perfformiad ac ansawdd gwasanaethau. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- mae Fframwaith Sicrwydd Bwrdd effeithiol (BAF) ar waith, sy'n cael ei adolygu a'i pherchnogi'n weithredol gan y Bwrdd;
 - mae'r BAF yn seiliedig ar systemau priodol ar gyfer rheoli risgiau a pherfformiad; goruchwyllo ansawdd a diogelwch gwasanaethau; trin gwybodaeth mewn modd diogel; a
 - chymerir camau effeithiol i fynd i'r afael ag archwilio ac adolygu canfyddiadau ac argymhellion.
- 31 Canfuom fod **y Bwrdd Iechyd yn parhau i fod â Fframwaith Sicrwydd Bwrdd effeithiol, ac mae ffynonellau sicrwydd yn gwella gyda chwmpas i symleiddio trefniadau rheoli perfformiad ar lefel weithredol.**
- 32 Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i fod â BAF effeithiol, sy'n cael ei gynnal a'i ddefnyddio'n weithredol i lywio busnes y Bwrdd a'r pwyllgor. Fe'i hystyrir ym mhob cyfarfod arall o'r Bwrdd ac mae'r amcanion strategol, y prif risgiau a'r amcanion cynllunio perthnasol yn cael eu hystyried ym mhob cyfarfod pwyllgor. Mae'r ARAC yn parhau i gynnal goruchwyliaeth briodol o gryfder y rheolaethau a'r sicrwydd a nodir yn y BAF.
- 33 Mae gan y Bwrdd Iechyd drefniadau cadarn ar gyfer rheoli risg. Cafodd Fframwaith Rheoli Risg cynhwysfawr ei ystyried gan ARAC a'i gymeradwyo gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2022. Disgwylir i'r Strategaeth Rheoli Risg gael ei hadolygu'n ddiweddarach yn 2022. Mae gan bob risg corfforaethol berchennog risg a phwyllgor dirprwyedig a nodwyd ar gyfer goruchwyllo. Mae'r Gofrestr Risg

Gorfforaethol yn cael ei harchwilio'n rheolaidd yn y Bwrdd a'r pwyllgorau. Pan nodir bylchau mewn sicrwydd, rhoddir camau gweithredu ar waith a'u holrhain drwy'r Gofrestr Risg Gorfforaethol. Mae'r pwyllgorau'n gwneud defnydd da o ddeifio dwfn ar feysydd risg allweddol. Mae'r Tîm Gweithredol yn cynnal goruchwyliaeth dda o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol ac mae risgiau gweithredol yn cael eu hystyried gan yr Uwch Gyfarfod Busnes Gweithredol¹ sy'n cael ei gadeirio gan y Cyfarwyddwr Gweithrediadau. Mae rheoli risg yn cael ei ystyried fel rhan o ddatblygiad y Bwrdd ac mae hyfforddiant wedi'i gyflwyno ar draws y cyfarwyddiaethau gweithredol. Roedd adroddiad Archwilio Mewnol ym mis Mehefin 2022 yn rhoi sicrwydd sylweddol ar reoli risg a sicrwydd bwrdd.

- 34 Mae gan y Bwrdd lechyd Adroddiad Sicrwydd Perfformiad Integredig da (IPAR), sy'n parhau i gael ei adrodd i'r Bwrdd a'r pwyllgorau. Mae'r Bwrdd lechyd yn parhau i wneud defnydd da o siartiau Rheoli Prosesau Ystadegol (SPC) i nodi meysydd o amrywiad anesboniadwy. Mae'r adroddiad yn darparu cydbwysedd da o fesurau perfformiad ac yn nodi'n glir y camau sy'n cael eu cymryd i wella perfformiad. Mae papur cryno yn cefnogi'r IPAR gan dynnu sylw at y meysydd allweddol sy'n peri pryder.
- 35 Fodd bynnag, mae lle i'r Bwrdd lechyd symleiddio ei drefniadau rheoli perfformiad ar lefel weithredol. Cafodd adolygiadau perfformiad gweithredol gyda chyfarwyddiaethau eu hatal ar ddechrau'r pandemig ac nid ydynt wedi'u hadfer. Yn hytrach, ystyrir perfformiad gweithredol drwy'r Uwch Gyfarfod Busnes Gweithredol, ond yr unig Gyfarwyddwr Gweithredol sy'n bresennol yw'r Cyfarwyddwr Gweithrediadau. Pan godir meysydd sy'n peri pryder, bydd Cyfarwyddwyr Gweithredol perthnasol yn ymgysylltu'n uniongyrchol â chyfarwyddiaeth. Ond mae'r trefniant hwn yn peryglu creu dull tameidiog o berfformiad, cyllid ac ansawdd ar lefel weithredol. Mae'r Bwrdd lechyd wrthi'n datblygu dangosfyrddau cyfarwyddiaeth. Mae'r rhain wedi'u cyd-gynhyrchu gyda'r cyfarwyddiaethau eu hunain ac yn cael eu cyflwyno fel rhan o fframwaith Gwella Gyda'n Gilydd y Bwrdd lechyd². Ochr yn ochr â hyn, mae cyfle i'r Bwrdd lechyd ailedrych ar ei drefniadau rheoli perfformiad i sicrhau bod digon o afael a dull cydgysylltiedig ar lefel weithredol (**Argymhelliad 3**).
- 36 Mae trefniadau llywodraethu ansawdd y Bwrdd lechyd wedi bod yn gwella ers ein gwaith blaenorol yn 2021³. Mae gwaith i safoni trefniadau llywodraethu ansawdd gweithredol ar y gweill, ac mae gwaith Archwilio Mewnol diweddar yn archwilio'r trefniadau llywodraethu ansawdd mewn chwech o gyfarwyddiaethau y Bwrdd lechyd wedi rhoi sicrwydd rhesymol. Mae gwaith pellach wedi'i gynllunio fel rhan o'r newidiadau i'r strwythur gweithredol. Yn gorfforaethol, mae'r ARAC yn parhau i

¹ Mae'r Uwch Gyfarfod Busnes Gweithredol yn dwyn ynghyd yr uwch dimau rheoli gweithredol, a phenaethiaid gwasanaeth o'r gweithlu, cyllid, cynllunio a llywodraethu.

² Mae Gwella Gyda'n Gilydd yn system rheoli ansawdd sy'n cael ei chyflwyno ar draws cyfarwyddiaethau rhwng mis Rhagfyr 2022 ac Ebrill 2023.

³ Archwilio Cymru, [Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu Ansawdd](#), Hydref 2021

gynnal goruchwyliaeth briodol o'r rhaglen archwilio clinigol, gyda'r canlyniadau a'r gwersi a ddysgwyd yn cael eu hystyried gan y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad (QSEC). Mae'r Adroddiad Profiad Cleifion i'r Bwrdd yn parhau i gyflwyno safbwynt cynhwysfawr ar ansawdd a diogelwch gwasanaethau, ac mae adroddiad sicrhau ansawdd newydd bellach yn cael ei gyflwyno i bob cyfarfod QSEC, gan nodi perfformiad yn erbyn adolygiadau marwolaethau, adrodd digwyddiadau, a chynnydd yn erbyn argymhellion AGIC. Mae adroddiad sicrwydd blynyddol cynhwysfawr hefyd bellach yn cael ei gyflwyno i QSEC ar gydymffurfio yn erbyn safonau gofal ansawdd y Bwrdd Iechyd, ac mae'r Is-bwyllgor Gwranddo a Dysgu yn parhau i roi sicrwydd bod dysgu'n digwydd yn dilyn digwyddiadau, cwynion a phryderon.

- 37 Mae'r Bwrdd Iechyd yn gwneud cynnydd da gyda'i drefniadau llywodraethu gwybodaeth. Ym mis Mawrth 2021, cwblhaodd y Bwrdd Iechyd hunanasesiad yn erbyn y Pecyn Cymorth Llywodraethu Gwybodaeth. Sgoriodd yr hunanasesiad rhwng Lefel 1 a Lefel 3 (y sgôr uchaf) ar draws y saith maes ac is-adran wahanol. Roedd hyn yn sylfaen ar gyfer cynllun gwella sydd wedi'i oruchwyllo gan yr Is-bwyllgor Llywodraethu Gwybodaeth, gyda diweddariadau rheolaidd i'r Pwyllgor Adnoddau Cynaliadwy (SRC). Ym mis Rhagfyr 2021, rhoddodd Archwilio Mewnol sicrwydd sylweddol ar drefniadau wrth gefn TG y Bwrdd Iechyd. Cynhaliwyd hunanasesiad pellach ym mis Mawrth 2022, gyda chynnydd cadarnhaol yn cael ei wneud mewn sawl maes. Ym mis Ebrill 2022, rhoddodd Archwilio Mewnol sicrwydd sylweddol ar gydymffurfiaeth y Bwrdd Iechyd â diogelwch y cyfarwyddebau systemau rhwydwaith a gwybodaeth (NIS). Roedd yr adolygiad hwn yn cynnwys cwblhau'r Fframwaith Asesu Seibr, a chadernid y cynllun gwella ategol. Mae'r Bwrdd Iechyd yn gwneud cynnydd da o ran seiberddiogelwch, er ei fod yn cydnabod bod gwaith sylweddol i'w wneud o hyd. Cyfrifoldeb yr SRC yw diogelwch seiber, er bod hyfforddiant a diweddariad manwl ar drefniadau seiberddiogelwch y Bwrdd Iechyd wedi'u darparu i'r Bwrdd yn ddiweddar. Mae nifer o bolisiau llywodraethu gwybodaeth wedi'u diweddarau a'u cymeradwyo yn 2022. Mae fersiynau wedi'u diweddarau ar gael ar wefan y Bwrdd Iechyd, er bod sawl polisi sydd wedi dyddio yn parhau (**Argymhelliad 1c**).
- 38 Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i fod â threfniadau effeithiol ar waith ar gyfer olrhain canfyddiadau ac argymhellion archwilio ac adolygu. Mae'r traciwr archwilio yn rhoi darlun cynhwysfawr o'r holl argymhellion gan yr holl reoleiddwyr a chyrrff adolygu allanol. Mae hefyd yn rhoi crynodeb o statws argymhellion yn ôl maes gwasanaeth ac yn fflagio unrhyw feysydd sy'n peri pryder. Mae'r ARAC yn darparu craffu a her gadarn ar y traciwr archwilio. Lle mae cynnydd yn peri pryder, defnyddir y traciwr archwilio i lywio agendâu ARAC. Ym mis Hydref 2022, roedd pum argymhelliad Archwilio Cymru yn weddill.

Trefniadau cynllunio strategol

- 39 Yn yr adran hon o'r adroddiad, rydym yn rhoi ein barn ar drefniadau cynllunio strategol y Bwrdd Iechyd, gan ganolbwyntio'n benodol ar drefniadau cynllunio'r sefydliad:
- amcanion strategol a strategol;
 - Cynllun Tymor Canolig Integredig;
 - trefniadau cynllunio; a
 - trefniadau ar gyfer gweithredu a monitro darpariaeth strategaethau a chynlluniau corfforaethol.
- 40 Darperir manylion y cynnydd a wnaed ar argymhellion y flwyddyn flaenorol yn ymwneud â threfniadau cynllunio strategol y Bwrdd Iechyd yn **Arddangosyn 2**.
- 41 Canfuom fod **gan y Bwrdd Iechyd fwriad strategol clir wedi'i gefnogi gan ymgysylltiad a mecanweithiau da i randdeiliaid ar gyfer monitro cyflawni, ond nid yw'n gallu trosi'r weledigaeth hirdymor yn gynllun gweithredol cymeradwy gan Lywodraeth Cymru eto.**

Gweledigaeth ac amcanion strategol

- 42 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae gweledigaeth glir a strategaeth hirdymor ar waith ar gyfer y sefydliad. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- Mae'r weledigaeth a'r amcanion strategol yn canolbwyntio ar y dyfodol, ac wedi'u gwreiddio mewn dadansoddiad manwl a chynhwysfawr o anghenion, cyfleoedd, heriau a risgiau;
 - mae'r weledigaeth a'r amcanion strategol wedi cael eu datblygu a'u mabwysiadu gan y Bwrdd; a
 - Mae'r strategaeth hirdymor yn seiliedig ar strategaeth glinigol hirdymor briodol.
- 43 Canfuom fod **gan y Bwrdd Iechyd weledigaeth glir o hyd ar gyfer darparu gofal iechyd ar gyfer Gorllewin Cymru, gyda chefnogaeth amcanion a chynlluniau strategol clir.**
- 44 Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i ganolbwyntio'n glir ar ei weledigaeth hirdymor a nodir yn ei strategaeth, Canolbarth a Gorllewin Cymru Iachach: Ein Cenedlaethau'r Dyfodol yn Byw'n Dda. Lanswyd y strategaeth yn 2018 ac mae'n nodi'r weledigaeth ar gyfer Gorllewin Cymru dros gyfnod o 20 mlynedd. Rydym eisoes wedi canmol y Bwrdd Iechyd am y camau a gymerwyd i ddatblygu ei strategaeth a'r rôl a gafodd y Bwrdd wrth lunio'r weledigaeth.
- 45 O fewn y strategaeth, mae'r Bwrdd Iechyd yn nodi gweledigaeth glir ar gyfer ei wasanaethau clinigol, a'i fodolau cymunedol ac ysbyty yn y dyfodol. Adeiladwyd y weledigaeth hon ar raglen waith helaeth y Bwrdd Iechyd gan ganolbwyntio ar drawsnewid gwasanaethau a gynhaliwyd rhwng 2016-2018. Ym mis Ionawr 2022, cyflwynodd y Bwrdd Iechyd ei Achos Busnes Rhaglen (PBC) i Lywodraeth Cymru,

gan nodi ei achos dros newid a'r llinell sylfaen ar gyfer yr Achosion Busnes Amlinellol i ddilyn. Mae'r PBC yn nodi bwriad y Bwrdd Iechyd i:

- adeiladu ysbyty gofal brys a chynlluniedig newydd;
- ail-bwrpasu neu ailadeiladu Ysbytai Cyffredinol Llwynhelyg a Glangwili;
- adnewyddu Ysbytai Bronglais a'r Tywysog Philip; a
- datblygu'r ystâd gymunedol yn unol â'r weledigaeth strategol.

- 46 Cefnogir y weledigaeth ar gyfer gwasanaethau clinigol hefyd gan Gynllun Gwasanaethau Clinigol Rhanbarthol clir a ddatblygwyd mewn partneriaeth â Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe.
- 47 Er mwyn cefnogi'r gwaith o gyflawni ei weledigaeth, nododd y Bwrdd Iechyd chwe amcan strategol clir yn 2021-22. Mae'r amcanion hyn wedi'u cyflawni yn 2022-23 ac maent wedi'u cymeradwyo gan y Bwrdd. Maent wedi'u gwreiddio'n dda o fewn trefniadau llywodraethu'r Bwrdd Iechyd ac maent yn cyd-fynd â chynlluniau gweithredol allweddol a blaenoriaethau gweinigol. Yn 2021-22, diweddarodd y Bwrdd Iechyd ei amcanion llesiant hefyd, sy'n sail i gyflawni gweledigaeth ac amcanion strategol y Bwrdd Iechyd.

Cynllun Tymor Canolig Integredig

- 48 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae'r Bwrdd Iechyd wedi gallu cynhyrchu Cynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP) cymeradwyadwy ar gyfer 2022-2025. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- cyflwynwyd yr IMTP o fewn yr amserlenni gofynnol yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru;
 - trafodwyd, herio a chytunwyd ar fersiynau drafft a therfynol yr IMTP gan y Bwrdd cyn eu cyflwyno; a
 - derbyniodd yr IMTP gymeradwyaeth gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol.
- 49 Canfuom nad **yw'r Bwrdd Iechyd wedi gallu cynhyrchu IMTP a Chynllun Blynyddol cymeradwy gan Lywodraeth Cymru.**
- 50 Nid oedd y Bwrdd Iechyd yn gallu cynhyrchu IMTP cymeradwy gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2022-2025. Nododd y Bwrdd Iechyd ei fwriad i ddatblygu IMTP tair blynedd yng nghyfarfod Bwrdd Medi 2021, a thrafodwyd y broses i'w cynhyrchu yn Seminar Bwrdd Hydref 2021. Fodd bynnag, ym mis Chwefror 2022, hysbysodd y Bwrdd Iechyd Lywodraeth Cymru na fyddai'n gallu llunio cynllun ariannol cytbwys ar gyfer 2022-2025, gofyniad allweddol ar gyfer IMTP y gellir ei gymeradwyo, ond yn hytrach byddai'n bwriadu cyflwyno cynllun tair blynedd. Cafodd y cynllun drafft ei gymeradwyo gan y Bwrdd ym mis Mawrth 2022 a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru o fewn yr amserlen ofynnol, gan nodi y byddai ailadrodd pellach yn cael ei gyflwyno ym mis Gorffennaf. Fodd bynnag, ni chymeradwywyd y cynllun tair blynedd gan y Gweinidog a darparwyd sawl maes adborth gan Lywodraeth Cymru.

51 Yng ngoleuni hyn, gofynnwyd i'r Bwrdd Iechyd gyflwyno Cynllun Blynyddol ar gyfer 2022-23. Cafodd y Cynllun Blynyddol, sydd wedi'i osod yng nghyd-destun y cynllun tair blynedd, ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru ddechrau Gorffennaf 2022. Trafodwyd y cynllun drafft gyda'r Bwrdd cyn ei gyflwyno, ac fe'i cymeradwywyd yn ffurfiol gan y Bwrdd ar 28 Gorffennaf 2022. Fodd bynnag, roedd y sefyllfa ariannol a nodwyd yn y cynllun tair blynedd cychwynnol wedi dirywio o £25 miliwn i £62 miliwn. Oherwydd y sefyllfa ariannol sy'n dirywio, ni chymeradwywyd y Cynllun Blynyddol gan Lywodraeth Cymru. Roedd adborth gan Lywodraeth Cymru hefyd yn nodi'r angen i'r Bwrdd Iechyd ddisgrifio'r rhai sy'n cyflawni disgwylid yn gliriach yn ei Gynllun Blynyddol. O ganlyniad, mae Llywodraeth Cymru wedi uwchgyfeirio'r Bwrdd Iechyd o fonitro gwell i ymyrraeth wedi'i thargedu ar gyfer cynllunio a chyllid⁴. Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i fod mewn gwell monitro ar gyfer perfformiad. Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio'n galed i fynd i'r afael â'r materion hyn i lywio cylch cynllunio 2023-2026. Wrth ddatblygu ei chynllun ar gyfer y tair blynedd nesaf, mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi gofyn i'r Bwrdd Iechyd ddechrau mynegi ei gynlluniau ar gyfer y cyfnod 2026-2030.

Trefniadau cynllunio

- 52 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae'r Bwrdd yn cynnal goruchwyliaeth effeithiol o'r broses ar gyfer datblygu strategaethau a chynlluniau corfforaethol. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- Mae egwyddorion gofal iechyd darbodus sy'n seiliedig ar werth yn cael eu hystyried a'u hadlewyrchu mewn strategaethau a chynlluniau corfforaethol; a
 - Datblygwyd strategaethau a chynlluniau corfforaethol ar y cyd â rhanddeiliaid mewnol ac allanol perthnasol.
- 53 Canfuom fod **gan y Bwrdd Iechyd drefniadau cadarn ar gyfer sicrhau bod cynlluniau'n cael eu halinio, ymgorffori gofal iechyd seiliedig ar werth, a sicrhau ymgysylltiad priodol â rhanddeiliaid.**
- 54 Mae'r Bwrdd Iechyd wedi alinio ei strategaethau a'i gynlluniau galluogi o dan ei gynllun tair blynedd trosfwaol a ddyluniwyd i gefnogi cyflawni ei weledigaeth hirdymor. Datblygwyd nifer o strategaethau a chynlluniau galluogi gan gynnwys, er enghraifft, y Strategaeth Ddigidol a'r Cynllun Lles Staff. Cyfeirir at y rhain yn glir yn y cynllun tair blynedd. Mae'r holl strategaethau a chynlluniau galluogi yn cael eu hystyried gan y pwyllgorau perthnasol ar ran y Bwrdd.
- 55 Mae'r Bwrdd Iechyd yn ymgorffori egwyddorion gofal iechyd seiliedig ar werth (VBHC) fwyfwy yn ei gynlluniau a'i ffyrdd o weithio. Gan adeiladu ar y gwaith a wnaed yn 2018 i ddatblygu ei academi VBHC, mae'r Bwrdd Iechyd wedi bod yn

⁴ O dan y Cyd-drefniadau Cynyddu ac Ymyrryd, mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn cyfarfod ag Archwilio Cymru ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru o leiaf ddwywaith y flwyddyn i drafod perfformiad pob corff iechyd. Mae pedair lefel uwchgyfeirio: trefniadau arferol, monitro gwell, ymyrraeth wedi'i thargedu, a mesurau arbennig.

rhagweithiol wrth ymgorffori VBHC a mentrau eraill, fel yr economi sylfaen a gwerth cymdeithasol, yn ei ffordd o weithio. Mae VBHC hefyd yn nodwedd amlwg yn y Cynllun Blynyddol, ac mae nifer o newidiadau llwyddiannus wedi'u gwneud i lwybrau clinigol a thrawsnewid gwasanaethau oherwydd VBHC. Mae rhaglen gynhwysfawr ar gyfer 2022-23 yn cael ei chyflwyno sy'n cyd-fynd â blaenoriaethau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol sy'n canolbwyntio ar fuddsoddi mewn systemau a phrosesau, gwybodaeth a sgiliau staff, a phartneriaethau allanol. Mae adroddiadau rheolaidd i'r SRC ar VBHC

- 56 Mae gan y Bwrdd lechyd agwedd gadarnhaol tuag at ymgysylltu â rhanddeiliaid, sy'n cael ei arwain gan y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr fel rhan o'i ymrwymiad ehangach i dryloywder cyhoeddus. Yn 2022, lansiodd Gynllun Ymgysylltu Parhaus sy'n nodi ei ddull o ymgysylltu â rhanddeiliaid perthnasol wrth ddatblygu ei gynlluniau a'i strategaethau. Cefnogir y cynllun gan Grŵp Ymgysylltu â'r Cyhoedd, Cleifion a Staff a sefydlwyd i sicrhau bod lleisiau staff, rhanddeiliaid, cleifion, gofalywyr a dinasyddion yn cael eu gwrando wrth ddylunio, datblygu, adolygu neu newid gwasanaethau. Mae gan y Bwrdd lechyd sawl grŵp hefyd sy'n canolbwyntio ar wrando ar grwpiau a glywir yn aml / nodweddion gwarchoddedig. Yn ystod 2022, mae'r Bwrdd lechyd wedi ymgysylltu'n rhagweithiol â nifer o faterion strategol allweddol, gan gynnwys opsiynau tir ar gyfer yr ysbyty gofal brys a chynlluniedig newydd. Mae'r Bwrdd lechyd hefyd yn gwneud defnydd da o'i Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid, ac yn ymgysylltu'n rhagweithiol â'r Cyngor lechyd Cymuned ar newidiadau i wasanaethau.

Trefniadau gweithredu a monitro

- 57 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae'r Bwrdd yn goruchwyllo, yn craffu ac yn herio gweithredu a darparu strategaethau a chynlluniau corfforaethol. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- mae strategaethau a chynlluniau corfforaethol yn cynnwys cerrig milltir clir, targedau a chanlyniadau sy'n cynorthwyo monitro ac adrodd; a
 - mae'r Bwrdd yn derbyn adroddiadau rheolaidd ar gynnydd i gyflawni strategaethau a chynlluniau corfforaethol.
- 58 Canfuom fod **gan y Bwrdd lechyd brosesau cadarn ar gyfer monitro a chraffu ar gyflawni ei gynllun strategol a thair blynedd. Bydd gwaith arfaethedig i fireinio amcanion cynllunio yn helpu i gyfleu'r canlyniadau disgwylidig yn well, er bod angen mwy o waith i sicrhau bod strategaethau yn cael eu tanatgu gan gynlluniau gweithredu clir a chadarn.**
- 59 Mae'r Bwrdd lechyd wedi nodi 75 o amcanion cynllunio i gefnogi'r gwaith o gyflawni blwyddyn gyntaf ei gynllun tair blynedd. Mae'r Cyfarwyddwyr Gweithredol yn gyfrifol am eu cyflawni, tra bod pwyllgorau'n monitro ac yn craffu ar eu cyflawniad. Mae'r Bwrdd lechyd yn cydnabod bod yr amcanion cynllunio presennol wedi'u gosod ar lefel rhy isel. Mae gwaith yn mynd rhagddo i'w grwpio er mwyn caniatáu i'r Bwrdd lechyd ganolbwyntio mwy ar gyfres lai o flaenoriaethau trosfwaol

allweddol. Bydd yr amcanion cynllunio diwygiedig hyn yn llywio'r gwaith o ddatblygu IMTP 2023-2026. Mae'r Bwrdd lechyd wedi nodi'r canlyniadau disgwylidig ar gyfer ei amcanion strategol, ac mae cerrig milltir clir ar waith ar gyfer yr amcanion cynllunio. Nid yw'r canlyniadau disgwylidig ar gyfer yr amcanion cynllunio presennol bob amser yn amlwg oherwydd natur rhai ohonynt. Codwyd hyn gan Lywodraeth Cymru yn ei hadborth ar y cynllun tair blynedd drafft. Wrth adolygu ei amcanion cynllunio ar gyfer 2023-2026, bydd angen i'r Bwrdd lechyd fynegi'n glir y canlyniadau disgwylidig ar gyfer ei set symlach o amcanion cynllunio (**Argymhelliad 4**).

- 60 Mae'r broses o fonitro'r gwaith o gyflawni'r amcanion strategol a chynllunio yn gadarn. Mae'r BAF wedi'i gynllunio o amgylch y chwe amcan strategol ac mae'n cynnwys dangosfwrdd sy'n nodi statws cyflawni'r holl amcanion cynllunio o dan bob un o'r amcanion strategol. Archwilir ystyriaeth o'r cynnydd yn fanylach o fewn y pwyllgorau, a darperir adroddiadau atodol iddynt bob chwarter. Lle mae cynnydd yn achosi pryder, mae pwyllgorau'n cynnal plymio dwfn. Mae'r BAF hefyd yn cynnwys y canlyniadau disgwylidig o'i chwe amcan strategol, a'i berfformiad cyfredol. Mae rhagor o wybodaeth ar gael trwy'r IPAR rhyngweithiol.
- 61 Er bod y cynnydd cyffredinol o ran cyflawni strategaethau a chynlluniau corfforaethol ehangach yn cael ei fonitro drwy'r amcanion cynllunio, nid yw cynlluniau cyflawni i gefnogi'r strategaethau hyn bob amser ar waith. Er enghraifft, mae cyflawni'r Strategaeth Ddigidol bum mlynedd, a lanswyd yn 2020, yn rhan o sawl amcan cynllunio. Yn y diweddariad diweddaraf, roedd cyflawni'r amcanion cynllunio hyn ar y trywydd iawn. Fodd bynnag, nid oes un ddogfen sy'n nodi cynnydd cyffredinol yn erbyn y strategaeth ddigidol. Mae'r sefyllfa hon hefyd yn berthnasol i strategaethau eraill fel strategaeth gweithlu'r Bwrdd lechyd. Ar gyfer strategaethau a chynlluniau eraill, cyflwynwyd adroddiadau diweddarau ar gyflawni i bwyllgorau ond nid oes ganddynt gerrig milltir clir, targedau a chanlyniadau, megis adroddiadau diweddarau monitro clwstwr IMTP i SDODC. Dylai'r Bwrdd lechyd gymryd camau i fynd i'r afael â hyn (**Argymhelliad 5**).

Exhibit 2: cynnydd a wnaed ar argymhellion y flwyddyn flaenorol

Argymhelliad	Disgrifiad o'r cynnydd
<p>Alinio cynlluniau</p> <p>A1 Nid yw cynllunwyr yn cymryd rhan ym mhob proses gynllunio a rhaid iddynt ddibynnu ar eraill i sicrhau bod cynlluniau'n cyd-fynd. Dylai'r Bwrdd lechyd benderfynu ar gyfrifoldebau unigol dros sicrhau</p>	<p>Ar y trywydd iawn</p> <p>Mae capasiti ychwanegol wedi galluogi'r tîm cynllunio i gymryd mwy a mwy o ran mewn cynlluniau ehangach trwy'r Rhaglen Cynllunio a Chyflawni Gweithredol, a'r rhaglen ARCH.</p>

Argymhelliad	Disgrifiad o'r cynnydd
<p>bod prosesau cynllunio allweddol yn cael eu cysylltu'n effeithiol.</p>	
<p>Gallu cynllunio</p> <p>A2 Mae'r tîm cynllunio wedi mabwysiadu dull 'partneru busnes' i gefnogi datblygiad y cynlluniau gweithredol chwarterol, sydd wedi gweithio'n dda ond bu gorddibyniaeth ar un unigolyn o fewn y tîm cynllunio oherwydd cyfyngiadau capasiti. Dylai'r Bwrdd lechyd adolygu ei gapasiti cynllunio i sicrhau bod gwytnwch yn cael ei ymgorffori yn y tîm, a bod yr arbenigedd a'r wybodaeth sydd eu hangen i gefnogi'r broses gynllunio yn cael eu datblygu ar draws holl aelodau'r tîm.</p>	<p>Ar y trywydd iawn</p> <p>Gwnaed newidiadau i symleiddio'r capasiti presennol ynghyd â recriwtio pedwar aelod ychwanegol o staff. Mae capasiti pellach yn dibynnu ar ganlyniad y PBC. Bydd trosglwyddo'r swyddogaeth gomisiynu yn ychwanegu cadernid ychwanegol.</p>
<p>Olrhain perfformiad</p> <p>A3 Nid yw Cynllun Chwarteri 3–4 yn rhoi manylion cynnydd ar gamau gweithredu sy'n codi yn y chwarteri blaenorol, er gwaethaf ymrwymadau i wneud hynny. Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau bod ei gynlluniau yn y dyfodol yn cynnwys yr wybodaeth angenrheidiol i roi sicrwydd o gynnydd dros amser.</p>	<p>Cyflawn</p> <p>Mae cynllun tair blynedd y Bwrdd lechyd yn cynnwys adlewyrchiad o gyflawniadau yn ystod 2021-22.</p>
<p>Monitro ac adrodd</p> <p>A4 Nid oes gan y Bwrdd lechyd brosesau ar waith i olrhain cyflawni ei gamau gweithredu a nodir yn ei gynlluniau gweithredol. Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu mecanwaith ar gyfer olrhain</p>	<p>Cyflawn</p> <p>Fel y nodir ym mharagraff 58.</p>

Argymhelliad	Disgrifiad o'r cynnydd
<p>cynnydd yn erbyn gweithredoedd. Wrth wneud hynny, dylai'r Bwrdd lechyd egluro'r cyfrifoldeb dros oruchwylio ar lefel Bwrdd a Phwyllgor ar gyfer monitro'r gwaith o gyflawni cynlluniau, gan gynnwys Cynllun Blynyddol 2021-22.</p>	

Rheoli adnoddau ariannol

- 62 Yn yr adran hon o'r adroddiad, rydym yn rhoi ein barn ar drefniadau'r Bwrdd lechyd ar gyfer rheoli ei adnoddau ariannol, gyda ffocws penodol ar y sefydliad:
- trefniadau ar gyfer cyflawni amcanion ariannol allweddol;
 - rheolaethau ariannol; a
 - trefniadau ar gyfer adrodd a monitro perfformiad ariannol.
- 63 Canfuom, **er bod gennym reolaethau ariannol priodol a mecanweithiau adrodd cadarn, monitro a chraffu ar waith, mae gallu'r Bwrdd lechyd i aros o fewn y gyllideb yn parhau i fod yn heriol.**

Amcanion ariannol

- 64 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae gan y Bwrdd lechyd drefniadau effeithiol ar waith i gyflawni ei amcanion ariannol allweddol. Wrth archwilio hyn, rydym wedi ystyried a yw'r Bwrdd lechyd:
- cyflawni ei amcanion ariannol ar gyfer 2021-22, ac mae ar y trywydd iawn i gyflawni ei ddyletswyddau ariannol yn 2022-23; a
 - mae ganddo gynllun ariannol clir a chadarn ar waith, sy'n cynnwys arbedion realistig a chynaliadwy a chynlluniau gwella costau.
- 65 Canfuom fod **y Bwrdd lechyd wedi methu â chyflawni ei ddyletswyddau ariannol ar gyfer refeniw yn 2021-22 a bydd hefyd yn methu â'u bodloni yn 2022-23, gyda'r angen i adnewyddu ei gynllun ariannol hirdymor, yn unol â'i strategaeth.**
- 66 Methodd y Bwrdd lechyd â chyflawni ei holl ddyletswyddau ariannol ar gyfer 2021-22, gan ddod â'r flwyddyn i ben gyda diffyg ariannol o £25 miliwn. Fodd bynnag, roedd hyn yn unol â'r diffyg targed y cytunwyd arno gyda Llywodraeth Cymru. Nododd y Bwrdd lechyd hefyd ddiffyg cronus tair blynedd o £85.9 miliwn.

Cyflawnodd y Bwrdd Iechyd ei ddyletswydd ariannol terfyn adnoddau cyfalaf, gyda thanwariant bach o £62,000.

- 67 Ni fydd y Bwrdd Iechyd yn cyflawni ei holl ddyletswyddau ariannol ar gyfer 2022-23. Mae ar y trywydd iawn i gyflawni diffyg o £59 miliwn, a diffyg cronus tair blynedd o £108.9 miliwn. Yn wreiddiol, bwriad y Bwrdd Iechyd oedd sicrhau diffyg arfaethedig o £25 miliwn, gyda gofyniad arbedion o £29.4 miliwn yn 2022-23. Fodd bynnag, ym mis Mehefin 2022, cynyddodd ei ddiffyg arfaethedig yn ystod y flwyddyn i £62 miliwn. Roedd hyn oherwydd cydnabyddiaeth a chytundeb yn y Bwrdd:
- ni fyddai'n gallu cyflawni'r cyfanswm arbedion sydd eu hangen, gan leihau'r arbedion disgwylidig i'w cyflawni yn ystod y flwyddyn i £13.4 miliwn.
 - ni ellid cyfiawnhau £20.2 miliwn o gostau a oedd gynt yn gysylltiedig ag effaith COVID-19, a ariannwyd trwy arian ychwanegol sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru, fel rhai sy'n gysylltiedig â COVID-19 mwyach. Yn hytrach, ystyriwyd bod y costau hyn oherwydd pwysau cyffredinol sydd bellach yn cael eu profi yn y system iechyd a gofal cymdeithasol. Mae'r dull hwn yn wahanol i ddull byrddau iechyd eraill. O ganlyniad, galwad y Bwrdd Iechyd ar gyllid ar gyfer COVID-19 yw'r isaf o'r holl fyrddau iechyd (ac eithrio Powys).
- 68 Nid yw Llywodraeth Cymru wedi derbyn y diffyg a ragwelir, a arweiniodd at gynyddu'r Bwrdd Iechyd i ymyrraeth wedi'i thargedu fel y nodwyd ym **mharagraff 51**. Ym Mis 7, llwyddodd y Bwrdd Iechyd i leihau ei ddiffyg a ragwelir i £59 miliwn.
- 69 Nid oes gan y Bwrdd Iechyd gynllun wedi'i ddiweddarau eto ar gyfer adferiad ariannol. Roedd map ffordd i gynaliadwyedd ariannol ar waith yn 2021-22 ond roedd yn ddibynnol ar newid sylweddol mewn gwasanaethau ac nid oedd yn gyfrifol am y pwysau eithriadol a brofwyd yn 2022-23. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi datblygu cyfres o gynlluniau cynaliadwyedd ariannol yn seiliedig ar y modelau gweithredu targed y mae'n ceisio eu gweithredu dros y tair blynedd nesaf. Yn yr adroddiad cyllid i Fwrdd Tachwedd, roedd gweithredu'r cynlluniau a'r llwybrau hyn ar lefel weithredol yn dal i gael eu datblygu ond nid oeddent yn debygol o gael effaith lawer yn ystod y flwyddyn oherwydd y pwysau parhaus yn y system. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gofyn am gymorth gan yr Uned Cyflenwi Cyllid, sydd bellach ar gael drwy'r trefniadau ymyrraeth wedi'u targedu.
- 70 Mae'r Bwrdd Iechyd ar y trywydd iawn i gyflawni £13.4 miliwn o arbedion ond nid yw llawer o hyn yn digwydd dro ar ôl tro. Ym mis 7, roedd y Bwrdd Iechyd wedi darparu £8.3 miliwn. Effaith blwyddyn lawn arbedion cylchol yw £2 filiwn, gan gynyddu diffyg sylfaenol y Bwrdd Iechyd o £68.9 miliwn i £75 miliwn sy'n mynd i mewn i 2023-24. Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd wedi nodi £8 miliwn arall o enillion cyfrifeg oherwydd rhyddhau darpariaeth gwyliau blynyddol a fydd yn cael ei gyfrif ym mis 8. Er bod hyn wedi helpu i leihau'r diffyg ariannol a ragwelir yn ystod y flwyddyn, nid yw'n ailadroddus hefyd. Mae'r holl arbedion ar gyfer 2022-23 yn cael eu rheoli'n ganolog drwy gyfleoedd gwella a nodwyd, heb unrhyw ofynion arbedion wedi'u gosod ar gyfer cyfarwyddiaethau oherwydd y pwysau gweithredol y maent

yn eu hwynebu. Ar gyfer 2023-24, bydd y Bwrdd Iechyd yn ceisio defnyddio ei fodolau gweithredu targed a chyfleoedd gwella i leihau costau ar draws y system. Mae angen i'r Bwrdd Iechyd sicrhau bod y rhain yn cael eu hadlewyrchu mewn cynllun adfer ariannol wedi'i adnewyddu ar gyfer 2023 ymlaen (**Argymhelliad 6**).

Rheolaethau ariannol

- 71 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae gan y Bwrdd Iechyd drefniadau priodol ac effeithiol ar waith ar gyfer clustnodi, awdurdodi, cofnodi a rheoli'r defnydd o'i adnoddau ariannol. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- bod rheolaethau effeithiol ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth â Chyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog a Chynlluniau Dirprwyo;
 - mae'r Pwyllgor Archwilio yn cynnal goruchwyliaeth briodol o drefniadau a pherfformiad sy'n ymwneud â champau tendro sengl, taliadau arbennig, colledion, a gwrth-dwyll;
 - bod trefniadau rheoli ariannol effeithiol ar waith; a
 - chyflwynwyd datganiadau ariannol ar amser, nid oeddent yn cynnwys unrhyw gamdatganiadau perthnasol, a chawsant farn archwilio lân.
- 72 Canfuom fod **gan y Bwrdd Iechyd drefniadau priodol ar gyfer rheoli a rheoli ariannol, ond mae pwysau parhaus yn arwain at orwariant.**
- 73 Mae gan y Bwrdd Iechyd brosesau cadarn ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth ag offerynnau statudol, ac i adrodd a herio achosion o dorri. Fel y nodwyd ym mharagraff 18, adolygwyd a chymeradwywyd Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog a Chynlluniau Dirprwyo gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2022. Mae gwelliannau pellach i adlewyrchu⁵ newidiadau sy'n gysylltiedig ag IFRS16 hefyd wedi cael eu cefnogi gan yr ARAC i'w cymeradwyo yng nghyfarfod Bwrdd Tachwedd. Mae nifer y camau gweithredu tendr sengl, colledion a thaliadau arbennig hefyd yn cael eu hadrodd fel mater o drefn drwy'r adroddiad sicrwydd ariannol i ARAC sy'n galluogi craffu a herio cadarn. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys o dan a gordaliad cyflogau, a chydymffurfio â'r Gorchymyn Dim Prynu (PO), Dim Polisi Cyflog. Mae gan y Bwrdd Iechyd hefyd drefniant gwrth-dwyll rhagweithiol.
- 74 Mae'r Bwrdd Iechyd yn ymwybodol o'i yrwyr cost, sef pwysau'r gweithlu oherwydd salwch, swyddi gwag, a mwy o weithgaredd gofal heb ei drefnu, a chynyddu costau sylfaenol ar gyfer meddyginiaethau. Mae aneffeithlonrwydd wrth ddarparu gwasanaethau hefyd yn effeithio ar wariant, yn enwedig o ran cyfluniad gwasanaethau gofal heb ei drefnu ar draws pedwar safle'r ysbyty. Er bod ganddi brosesau ar waith ar gyfer rheolaeth ariannol, mae cynyddu pwysau o fewn y system yn ei gwneud yn anodd, ac mae cyfarwyddiaethau yn gorwario. Cyhoeddwyd llythyrau atebolrwydd i bob cyfarwyddiaeth ym mis Mai 2022, ac eto ym mis Tachwedd 2022, yn nodi cyllidebau dirprwyedig a'r angen i reoli o fewn

⁵ Safon Adrodd Ariannol Ryngwladol 16 – Leases

cyllidebau. Cynhelir cyfarfodydd Defnyddio Adnoddau ar lefel weithredol a gyda chyfarwyddiaethau unigol yn fisol i sicrhau bod adnoddau'n cael eu rheoli'n dda. Cefnogir y rhain gan y Partneriaid Busnes Cyllid a neilltuir i'r cyfarwydddebau. Ym Mis 7, gorwariwyd bron pob cyfarwyddiaeth weithredol. Yr eithriadau sy'n cael eu cynllunio gofal a gofal sylfaenol.

- 75 Mae'r Bwrdd lechyd yn cynnal goruchwyliaeth dda o'i weithgarwch a gomisiynwyd. Mae'r Bwrdd lechyd yn comisiynu £163 miliwn drwy gytundebau hirdymor (LTAs) gyda chyrrff eraill y GIG a thrwy Bwyllgor Gwasanaethau lechyd Arbenigol Cymru. Ym Mis 5, roedd cynlluniau adfer yn effeithio ar lefelau gweithgarwch gyda thanberfformio yn erbyn LTAs o £3 miliwn. Mae gan y tanberfformiad y potensial i effeithio'n gadarnhaol ar sefyllfa ariannol y Bwrdd lechyd gan gydnabod bod tanberfformio'n golygu bod cleifion yn parhau i aros am driniaeth.
- 76 Cyflwynodd y Bwrdd lechyd ddatganiadau ariannol drafft o ansawdd da i'w harchwilio gan Lywodraeth Cymru bennu dyddiad cau o 29 Ebrill 2022. Cafodd y rhain eu hystyried gan yr ARAC ar 5 Mai 2022. Ni nododd ein harchwiliad unrhyw gamdatganiadau perthnasol, a gwnaethom gyhoeddi barn archwilio anghymwys, ac eithrio'r farn reolaidd, y gwnaethom gyhoeddi barn gymwysedig ar ei chyfer⁶.

Trefniadau monitro ac adrodd

- 77 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae'r Bwrdd yn goruchwyllo, yn craffu ac yn herio perfformiad ariannol y sefydliad. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- mae adroddiadau i'r Bwrdd yn rhoi darlun clir o sefyllfa ariannol y sefydliad, yn ogystal â'r heriau ariannol, risgiau a lliniaru camau gweithredu a gymerir; ac
 - mae aelodau'r bwrdd yn herio asesiadau parhaus o'r sefyllfa ariannol yn ddigonol.
- 78 Canfuom fod **gan y Bwrdd lechyd drefniadau cadarn o hyd ar gyfer monitro a chraffu ar ei sefyllfa ariannol.**
- 79 Mae'r Bwrdd lechyd yn parhau i gael sawl adroddiad ariannol cynhwysfawr. Cyflwynir adroddiad ariannol manwl ym mhob Bwrdd a chyfarfod yr SRC. Mae'r adroddiad yn nodi trosolwg clir o refeniw, y sefyllfa a ragwelir, perfformiad yn erbyn yr arbedion gofynnol, gwariant cyfalaf, a thalu anfonebau nad ydynt yn rhan o'r GIG. Darperir gwybodaeth fanwl hefyd am y gyrwyr cost allweddol, amrywiadau ar gyfer pob un o'r cyfarwydddebau, a'r risgiau sy'n gysylltiedig â chyfleodd ariannol.

⁶ Oherwydd bod y Bwrdd lechyd wedi methu â chyflawni ei ddyletswyddau statudol i dorri hyd yn oed dros gyfnod o dair blynedd 2019-2022, ac i gael IMTP cymeradwy ar gyfer 2019-2022, gwnaethom gyhoeddi barn reolaidd gymwysedig. Fe wnaethom hefyd roi barn reolaidd gymwys i'r holl Fyrddau lechyd oherwydd rhwymedigaethau treth pensiwn clinigwyr.

Mae perfformiad ariannol hefyd wedi'i gynnwys yn yr IPAR rhyngweithiol a'r BAF rhyngweithiol sydd hefyd yn cael eu cyflwyno i'r Bwrdd a'r SRC.

- 80 Fel y soniwyd ym mharagraff 73, cyflwynir adroddiad sicrwydd ariannol manwl i'r ARAC hefyd, sy'n nodi cydymffurfiaeth â rheolaethau ariannol. Darperir adroddiad manwl hefyd ar gomisiynu a chontractio perfformiad i'r SRC ynghyd ag adroddiad manwl yn nodi gwariant cyfalaf. Mae pob adroddiad yn cael ei graffu gan Aelodau Annibynnol. Mae'r sefyllfa ariannol hefyd yn cael ei monitro'n agos drwy gyfarfodydd rheolaidd y Tîm Gweithredol. Mae trafodaethau a gwybodaeth yn cael eu llywio gan grynodedd y cyfarfodydd Defnyddio Adnoddau sy'n nodi camau gweithredu sy'n cael eu cymryd gan y gyfarwydddebau.

Rheoli'r gweithlu, adnoddau digidol, yr ystâd, ac asedau ffisegol eraill

- 81 Yn yr adran hon o'r adroddiad, rydym yn darparu ein barn lefel uchel ar drefniadau'r Bwrdd lechyd ar gyfer rheoli ei adnoddau ehangach, gyda ffocws penodol ar y sefydliad:
- trefniadau ar gyfer cefnogi lles staff⁷;
 - trefniadau ar gyfer rheoli ei adnoddau digidol; a
 - threfniadau ar gyfer rheoli ei ystad ac asedau ffisegol eraill.
- 82 Canfuom fod **gan y Bwrdd lechyd drefniadau cadarn i gefnogi lles staff a rheoli ei ystad a'i asedau corfforol. Mae yna strategaethau clir ar gyfer digidol ac ystadau, ond mae cyllid cyfalaf cyfyngedig yn her sylweddol.**

Cefnogi lles staff

- 83 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae gan y Bwrdd lechyd drefniadau priodol ac effeithiol ar waith ar gyfer cefnogi lles staff. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi edrych ar p'un ai:
- mae mecanweithiau i geisio barn staff am eu hanghenion lles yn effeithiol, a chymerir camau priodol i ymateb i ganfyddiadau; a
 - Caiff camau i gefnogi a gwella lles staff eu monitro'n weithredol gan y Bwrdd, gan gynnwys y camau a gymerwyd mewn ymateb i'n hadroddiad ar sut roedd cyrff y GIG yn cefnogi lles staff yn ystod pandemig COVID-19⁸.
- 84 Canfuom fod **gan y Bwrdd lechyd drefniadau cadarn ar waith i gefnogi a goruchwyllo lles staff.**

⁷ Sylwer, byddwn yn cynnal adolygiad ar wahân o drefniadau cynllunio'r gweithlu y sefydliad, gan ddechrau ym mis Rhagfyr 2022.

⁸ Archwilio Cymru, [Gofalu am y gofaluwr? Sut roedd cyrff y GIG yn cefnogi lles staff yn ystod pandemig COVID-19](#), Hydref 2021

- 85 Mae'r Bwrdd Iechyd wedi cymryd camau sylweddol i wella lles staff. Mae wedi rhoi cynllun gweithredu manwl ar waith, yn seiliedig ar farn a phrofiadau staff, sy'n canolbwyntio ar chwe thema⁹. Roedd y diweddariad diweddaraf ym mis Mehefin 2022 yn dangos bod llawer o'r camau gweithredu naill ai wedi'u cwblhau neu ar y trywydd iawn i'w cwblhau. Mae'r camau a gymerwyd gan y Bwrdd Iechyd yn cynnwys, ond nid ydynt yn gyfyngedig i:
- rhaglen o newid diwylliant;
 - canolbwyntio ar 'ddiwrnod da yn y gwaith' ac amser i dimau fyfyrion a dysgu;
 - sefydlu Rhwydwaith Hyrwyddwyr Lles, llinell wybodaeth lles staff, a sefydlu rhaglen Ecotherapi;
 - creu siatr blinder a chyfleusterau meddygol, a chronfa addysg adfer ac adfer gydol oes;
 - rhaglen gelfyddydol mewn iechyd; a
 - rhaglen budd-daliadau staff sy'n cynnwys mynediad at gyngor ariannol.
- 86 Mae'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio dull 'Dywedoch chi, fe wnaethom ni' i roi adborth i'r staff am y camau sydd wedi'u cymryd. Wrth i'r diwylliant gwreiddio, bydd y dull hwn yn symud i 'Dywedoch chi, fe wnaethom ni gyda'n gilydd'. Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn defnyddio ystod o fesurau i ddangos effaith ei raglen lles staff. Mae hyn yn cynnwys cyfraddau trosiant, rhesymau dros adael, hyd gwasanaeth, cyfraddau absenoldeb salwch, a sefydlogrwydd staffio o fewn ardaloedd. Mae hefyd yn defnyddio cudd-wybodaeth rhag gadael, meddwl am adael, ac aros cyfweiliadau yn ogystal â straeon staff. Mae sampl o 1,000 o staff hefyd yn cael eu harolygu fel mater o drefn bob mis, er bod cyfraddau ymateb yn eithaf isel, yn amrywio rhwng 16% a 23%. Mae'r mesurau wedi'u nodi mewn dangosfwrdd sy'n cael ei oruchwylio gan y Tîm Diwylliant a Phrofiad y Gweithlu. Mae ymgysylltiad cyffredinol staff hefyd yn cael ei fonitro drwy'r BAF.
- 87 Mae lles staff yn flaenoriaeth glir ac mae trefniadau cadarn ar gyfer goruchwylio. Mae pump o amcanion cynllunio'r Bwrdd Iechyd yn ymwneud â lles staff, gan gynnwys cyflawni cynllun gweithredu'r Adroddiad Darganfod. Caiff cynnydd ei fonitro drwy'r BAF yn y Bwrdd a'r Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant. Darperir diweddariad ffurfiol ar y cynllun gweithredu lles staff chwe mis. Darperir adroddiadau pwrpasol hefyd ar wahanol agweddau ar les staff yn ystod y flwyddyn. Ym mis Rhagfyr 2021, derbyniodd yr ARAC ymateb rheoli cynhwysfawr y Bwrdd Iechyd i'n hadroddiad Cymryd Gofal o'r Gofalwyr. Ym mis Ebrill 2022, darparodd adroddiad Archwilio Mewnol ar werthoedd sefydliadol a lles staff sicrwydd sylweddol.

⁹ Tyfu arweinwyr ysbrydoledig; creu gofodau a ffyrdd o weithio sy'n galluogi pobl a gwasanaethau i ffynnu; rhoi lles wrth galon Hywel Dda; creu lle diogel a chefnogol i weithio; adeiladu ar ein hysbryd tîm COVID-19; a galluogi dysgu ac arloesi.

Rheoli adnoddau digidol

- 88 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae gan y Bwrdd lechyd drefniadau priodol ac effeithiol ar waith ar gyfer rheoli ei adnoddau digidol. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- mae strategaeth ddigidol a gymeradwywyd gan y Bwrdd ar waith sy'n ceisio harneisio a manteisio ar dechnoleg ddigidol i wella ansawdd, diogelwch ac effeithlonrwydd gwasanaethau, yn ogystal â chefnogi modelau gofal newydd a ffyrdd newydd o weithio; ac
 - mae'r Bwrdd yn monitro buddion sy'n deillio o fuddsoddiadau mewn technoleg ddigidol.
- 89 Canfuom fod **gan y Bwrdd lechyd weledigaeth glir ar gyfer digidol, ond mae argaeledd cyfyngedig y cyllid yn amharu ar y ddarpariaeth yn sylweddol.**
- 90 Mae gan y Bwrdd lechyd weledigaeth ddigidol glir, fel y nodir yn ei Strategaeth Ddigidol – 'Ein hymateb digidol 2020-2025'. Mae'r strategaeth hefyd yn nodi cyfeiriad teithio a blaenoriaethau ar gyfer datblygu digidol a thechnoleg i gefnogi'r gwaith o gyflawni strategaeth hirdymor y Bwrdd lechyd. Mae nifer o amcanion cynllunio'r Bwrdd lechyd ar gyfer 2022-23 yn ymwneud ag agweddau ar y Strategaeth Ddigidol.
- 91 Mae cyllid cyfalaf ar gyfer digidol yn gyfyngedig. Yn ei gyflwyniad cynllun buddsoddi deng mlynedd i Lywodraeth Cymru, nododd y Bwrdd lechyd ofyniad cyfalaf o £94.3 miliwn. Yn ei Gynllun Buddsoddi mewn Seilwaith ar gyfer 2022-2025, sy'n sail i'r cynllun tair blynedd, nodwyd bod achosion busnes deg rhaglen ddigidol genedlaethol yn mynd rhagddynt. Roedd y rhain yn cynnwys cyflwyno System Rheoli Risg Cymru Gyfan, a disodli'r system fferylliaeth. Fodd bynnag, mae'r cyllid cyfalaf sydd ar gael i'r Bwrdd lechyd yn cael ei leihau'n sylweddol ar gyfer 2022-23, ac nid oes modd cefnogi unrhyw ddatblygiadau digidol, oni bai bod cyllid ychwanegol ar gael. Trwy gyfalaf dewisol, mae'r Bwrdd lechyd wedi dyrannu £0.2 miliwn i ddigidol.
- 92 Mae trefniadau clir ar gyfer goruchwylio ond gellid cryfhau adrodd ar weithredu'r strategaeth ddigidol. Cyfrifoldeb yr SRC yw digidol, ac mae'r holl amcanion cynllunio perthnasol yn cael eu monitro drwy'r pwyllgor. Fel y soniwyd ym mharagraff 61, mae lle i wella gwelededd ar gynnydd cyffredinol gweithredu'r strategaeth ddigidol. Mae monitro gwariant cyfalaf cysylltiedig yn cael ei ddirprwyo i'r Is-bwyllgor Cyfalaf, sy'n adrodd yn uniongyrchol i'r SDODC.

Rheoli'r ystâd ac asedau ffisegol eraill

- 93 Gwnaethom ystyried i ba raddau y mae gan y Bwrdd lechyd drefniadau priodol ac effeithiol ar waith ar gyfer rheoli ei ystâd ac asedau ffisegol eraill. Wrth edrych ar hyn, rydym wedi ystyried p'un ai:
- bod strategaethau a chynlluniau a gymeradwyir gan y Bwrdd ar waith ar gyfer rheoli ystadau'r sefydliad a'i asedau ffisegol ehangach;

- bod trefniadau priodol ar waith i'r Bwrdd adolygu, craffu, herio a chymeradwyo prosiectau a rhaglenni cyfalaf sylweddol; a
- mae trefniadau priodol ar waith i'r Bwrdd gynnal goruchwyliaeth briodol o gyflwr yr ystâd ac asedau ffisegol eraill.

- 94 Canfuom fod **gan y Bwrdd lechyd weledigaeth glir ar gyfer ei ystâd a bod ganddo drefniadau cadarn ar gyfer cynnal goruchwyliaeth a chraffu, ond mae cyllid yn her sylweddol.**
- 95 Mae gan y Bwrdd lechyd weledigaeth ystadau clir o fewn ei strategaeth hirdymor. Fel y nodir ym mharagraff 45, mae'r Bwrdd lechyd wedi cyflwyno ei PBC i Lywodraeth Cymru yn nodi ei fwriad i wneud newidiadau sylweddol i'w ystâd glinigol. Mae'r PBC yn nodi'r angen am arian cyfalaf oddeutu £1.4 biliwn dros y deng mlynedd nesaf. Mae cynllun buddsoddi deng mlynedd y Bwrdd lechyd a gyflwynwyd i'r Gweinidog hefyd yn nodi'r angen am Gronfeydd Cyfalaf oddeutu £437 miliwn i gynnal parhad busnes o ran ei ystad a'i asedau. Oherwydd y gostyngiad sylweddol mewn cronfeydd cyfalaf, dyrannwyd £31 miliwn i'r Bwrdd lechyd ar gyfer 2022-23. Mae'r Bwrdd lechyd hefyd yn y camau cynnar o ddatblygu cynllun ar gyfer ei ystâd anghlinigol, gan adlewyrchu'r newid mewn gweithio hybrid a welwyd oherwydd y pandemig.
- 96 Mae trefniadau cadarn ar waith ar gyfer goruchwyllo cyflwr yr ystâd ac asedau corfforol. Adroddir gwybodaeth gynhwysfawr i'r Is-bwyllgor Cyfalaf ar gynnal a chadw ôl-groniad, y buddsoddiad sydd ei angen i sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau, a'r gofyniad i gymryd ei asedau yn ei lle. Mae proses glir ar gyfer blaenoriaethu cyllid, a chyflwynir llinell amser glir yn y Cynllun Buddsoddi mewn Seilwaith ar gyfer 2022-2025 ynghylch pryd y bydd gwaith adnewyddu, cydymffurfio a gwaith adnewyddu yn digwydd.
- 97 Mae trefniadau cadarn ar waith ar gyfer goruchwyllo prosiectau a rhaglenni cyfalaf. Cyflwynir adroddiad llywodraethu cyfalaf i'r Is-bwyllgor Cyfalaf ym mhob cyfarfod gan ddarparu trosolwg lefel uchel o statws pob prosiect cyfalaf. Mae diweddariadau manwl ar brosiectau unigol hefyd yn cael eu hadrodd ar wahân. Darperir adroddiadau rheolaidd gan yr is-bwyllgor hyd at SDODC, a lle bo'n briodol, rhoddir gwybod am ddiweddariadau manwl ar brosiectau unigol i SDODC. Mae'r Is-bwyllgor Cyfalaf hefyd yn cynnal goruchwyliaeth o unrhyw gamau sy'n codi o adolygiadau mewnol ac allanol o brosiectau cyfalaf unigol. Mae dau adroddiad Archwilio Mewnol wedi'u cyflwyno i ARAC yn ystod 2022 yn ymwneud â phrosiectau cyfalaf. Roedd y ddau adroddiad yn rhoi sicrwydd rhesymol.

Atodiad 1

Dull archwilio

Mae Arddangosyn 3 yn nodi'r dull a fabwysiadwyd gennym ar gyfer cyflawni ein gwaith asesu strwythuredig yn y Bwrdd Iechyd.

Arddangosyn 3: dull archwilio

Elfen o ddull archwilio	Disgrifiad: _____
Arsylwadau	<p>Gwnaethom arsylwi cyfarfodydd y Bwrdd yn ogystal â chyfarfodydd y pwyllgorau canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none">• Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg;• Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant;• Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad;• Pwyllgor Strategol, Datblygu a Chyflawni Gweithredol; a• Pwyllgor Adnoddau Cynaliadwy.
Dogfennau	<p>Rydym wedi adolygu amrywiaeth o ddogfennau, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none">• Cylch gorchwyl y Bwrdd a'r Pwyllgor, rhaglenni gwaith, agendâu, papurau a chofnodion;• dogfennau llywodraethu allweddol, gan gynnwys Cynlluniau Dirprwyo, Rheolau Sefydlog, Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog, Cofrestrau Buddiannau, a Chofrestrau Rhoddion a Lletygarwch;• strategaethau a chynlluniau sefydliadol allweddol, gan gynnwys y Cynllun Blynyddol;• dogfennau rheoli risg allweddol, gan gynnwys Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd a'r Gofrestr Risg Gorfforaethol;• adroddiadau allweddol sy'n ymwneud â pherfformiad sefydliadol a chyllid;• Adroddiad Blynyddol, gan gynnwys y Datganiad Llywodraethu Blynyddol;• polisïau a gweithdrefnau perthnasol; a

Elfen o ddull archwilio	Disgrifiad: _____
	<ul style="list-style-type: none"> • adroddiadau a baratwyd gan Archwilio Mewnol, Arolygiaeth Iechyd Cymru, a chyrrff allanol perthnasol eraill.
Cyfweiliadau	<p>Fe wnaethom gyfweild â'r Uwch Swyddogion a'r Aelodau Annibynnol canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennydd y Bwrdd; • Cadair; • Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg; • Prif Weithredwr; • Cyfarwyddwr Cyllid; • Cyfarwyddwr Gweithrediadau; a • Cyfarwyddwr Strategol, Datblygu a Chynllunio Gweithredol.

Atodiad 2

Ymateb rheoli i argymhellion archwilio

Arddangos 4: ymateb rheoli

Argymhelliad	Ymateb rheoli	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>Tryloywder cyhoeddus busnes y Bwrdd</p> <p>A1. Nid yw elfennau o wefan y Bwrdd lechyd yn cael eu diweddarau mewn modd amserol a bod lle i wella tryloywder busnes y Bwrdd ymhellach. Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau:</p> <p>a) Cyhoeddir cofnodion Bwrdd a phwyllgor heb eu cadarnhau ar wefan y Bwrdd lechyd cyn gynted ag sy'n ymarferol ar ôl pob cyfarfod;</p>	<p>O fis Ionawr 2023, bydd cofnodion y Bwrdd a'r Pwyllgor heb eu cadarnhau yn cael eu cyhoeddi ar wefan y Bwrdd lechyd yn dilyn adolygiad o fewn 21 diwrnod calendr i'r cyfarfod.</p>	<p>Cwblhau</p>	<p>Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol</p>

Argymhelliad	Ymateb rheoli	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
	Bwrdd lechyd wedi gwella'r system hysbysu trwy greu ffurflenni electronig sy'n symleiddio'r broses ar gyfer staff a'r gwrth-lofnodwr (rheolwr llinell).		
<p>Strwythur gweithredol</p> <p>A2. Er bod rhai newidiadau wedi'u gwneud, mae'r strwythur gweithredol yn dal i beri risgiau i strwythurau llywodraethu dryslyd ac anghyson. O ystyried maint a chymhlethdod yr heriau a'r risgiau sy'n wynebu'r Bwrdd lechyd, mae'n bwysig bod gwaith arfaethedig i adolygu'r strwythurau gweithredol a'r trefniadau llywodraethu cysylltiedig yn mynd rhagddo ar frys.</p>	<p>Dechreuodd y gwaith o adolygu'r strwythur gweithredol ym mis Medi 2022. Cynhaliwyd cyfres o weithdai gyda'r uwch dîm arwain gweithredol, a thrafodaethau gyda'r Tîm Gweithredol. Mae sesiynau gyda'r uwch arweinwyr clinigol wedi'u cynllunio ar gyfer Ch1 2023. Y bwriad yw datblygu cynnig erbyn Ch2 2023 y gellir ei gytuno a'i weithredu ar draws y Bwrdd lechyd, sy'n mynd i'r afael â'r anghysondeb a nodwyd. Cyn hyn, bydd strwythur y cyfarfod llywodraethu gweithredol yn cael ei ddiwygio yn Ch1 2023, a fydd yn cefnogi'r camau sy'n cael eu cymryd o amgylch A3.</p>	Rhagfyr 2023	Cyfarwyddwr Gweithrediadau
<p>Trefniadau rheoli perfformiad gweithredol</p> <p>A3. Er bod trefniadau perfformiad yn bodoli ar lefel weithredol, mae lle i ddod â'r rhain</p>	<p>Datblygwyd ein fframwaith Gwella Gyda'n Gilydd dros y 18 mis diwethaf a'i ddefnyddio mewn nifer o feysydd peilot. Yn dilyn y cynnydd hwn, cytunwyd ar y dull gyda'r Tîm</p>	Cyflawn	Cyfarwyddwr Cyllid

Argymhelliad	Ymateb rheoli	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>ynghyd i adolygiad cyfannol o berfformiad. Ochr yn ochr â chyflwyno ei Fframwaith Gwella Gyda'n Gilydd, dylai'r Bwrdd Iechyd ailedrych ar ei drefniadau rheoli perfformiad i sicrhau bod dull cydgysylltiedig ar lefel weithredol.</p>	<p>Gweithredol ym mis Rhagfyr 2022 i'w ddefnyddio ar gyfer trefniadau rheoli perfformiad lefel Cyfarwyddiaeth.</p> <p>Mae'r Fframwaith yn alinio timau â'n hamcanion strategol a'r hyn sy'n bwysig i ni fel bwrdd iechyd. Mae'n canolbwyntio ar fesurau gwella allweddol a nodwyd gan y gyfarwyddiaeth a'r tîm a thrafodaethau rheolaidd ar arddull hyfforddi ynghylch sut rydym yn perfformio ac a oes angen gwneud gwelliannau ychwanegol. Cefnogir y trafodaethau hyn gan ddangosfyrddau "Ein Perfformiad" a'n "Diogelwch" sy'n darparu setiau data trionglog o ansawdd a diogelwch, perfformiad, risg a chyllid.</p> <p>Mae sesiynau lefel y Gyfarwyddiaeth yn gyfannol, yn cwmpasu perfformiad, diogelwch, gweithlu o ansawdd, cyllid, risg a chynllunio. Bydd y Cyfarwyddwr Gweithrediadau yn cadeirio'r sesiynau hyn yn fisol a bydd yn cael ei gefnogi gan y Cyfarwyddwyr Cyllid Gweithredol (gyda chyfrifoldeb gweithredol dros Berfformio), Cyfarwyddwr Datblygu Strategol a Chynllunio Gweithredol, Cyfarwyddwr y Gweithlu ac OD, Cyfarwyddwr Nyrsio a Chyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol. Gwahoddir</p>		

Argymhelliad	Ymateb rheoli	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
	<p>cydweithwyr gweithredol ychwanegol i fynychu os bydd angen. Bydd y sesiynau'n canolbwyntio ar unrhyw bryderon y mae timau'n dymuno eu cynyddu, a allai ddeillio o'r data yn y dangosfwrdd a symud ymlaen o amgylch DPA ar gyfer pob tîm. Disgwylir i'r sesiynau hyn ddechrau ar 30ain a 31 Ionawr 2023.</p>		
<p>Canlyniadau disgwylidig</p> <p>A4. Nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi nodi'r canlyniadau disgwylidig ar gyfer ei holl amcanion cynllunio a nodir yn ei Gynllun Blynnyddol. Wrth adolygu ei amcanion cynllunio ar gyfer 2023-26, mae angen i'r Bwrdd Iechyd fynegi'n glir y canlyniadau disgwylidig ar gyfer ei set symlach o amcanion cynllunio.</p>	<p>Mae hyn yn cael ei ymgorffori yn y cynllun blynnyddol ar gyfer 2023-34 a dull cylch cynllunio diwygiedig.</p>	<p>Mawrth 2023</p>	<p>Cyfarwyddwr Datblygu Strategol a Chynllunio Gweithredol.</p>
<p>Cynlluniau gweithredu i gefnogi strategaethau</p> <p>A5. Nid oedd cynlluniau gweithredu i gefnogi strategaethau galluogi corfforaethol bob amser yn bodoli nac yn cynnwys cerrig</p>	<p>Mae hyn yn cael ei ymgorffori yn y cynllun blynnyddol ar gyfer 2023-34 a dull cylch cynllunio diwygiedig.</p>	<p>Mawrth 2023</p>	<p>Cyfarwyddwr Datblygu Strategol a Chynllunio Gweithredol</p>

Argymhelliad	Ymateb rheoli	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>milltir clir, targedau a chanlyniadau. Mae angen i'r Bwrdd lechyd sicrhau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mae cynlluniau gweithredu presennol yn cynnwys cerrig milltir clir, targedau a chanlyniadau; a 			
<p>Cynllun cynaliadwyedd ariannol</p> <p>Nid yw cynllun adfer ariannol tymor hwy y Bwrdd lechyd wedi'i ddiweddarau i adlewyrchu'r heriau ariannol a brofwyd yn 2022-23. Mae angen i'r Bwrdd lechyd ddiweddarau ei gynllun adfer ariannol tymor hwy ar gyfer 2023 ymlaen, gan sicrhau bod ei gyfleoedd gwella'n cael eu hadlewyrchu.</p>	<p>Mae cylch cynllunio 2023/24 ar y gweill a fydd, gyda chymeradwyaeth y Bwrdd, yn adlewyrchu'r heriau a brofwyd yn ystod 2022/23. Mae cyfleoedd wedi'u mynegi'n glir, a'r cylch cynllunio fydd y cyfrwng i dimau ar draws y Bwrdd lechyd ddarparu cynlluniau cynaliadwy yn y meysydd a amlygir fel cyfleoedd, yn ogystal â chyflawni eu cyfrifoldebau ariannol dirprwyedig i adolygu a darparu'r holl gyfleoedd effeithlonrwydd a meincnodi.</p> <p>Gyda'r heriau galw digynsail a brofwyd, mae'r gorwariant ariannol wedi arwain at ddirywiad sylweddol i'n diffyg. Bydd angen i'r cynllun adfer fod yn wybyddus o'r effaith y mae'r heriau galw hyn yn ei chael ar draws ein system.</p>	<p>31 Mawrth 2023 ar gyfer y cynllun adfer ariannol tymor byr.</p> <p>31 Mawrth 2024 ar gyfer y strategaeth hirdymor.</p>	<p>Cyfarwyddwr Cyllid</p>

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Caerdydd CF10 4BZJ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn testun: 029 2032 0660

Ebost: post@archwilio.cymru
Gwefan www.archwilio.wales

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.